gemeentekiezing van zulk groot belang geweest als degene welke aanstaande is. Onze tegenstrevers verdeelen zich hedendaags in liberalen, progressisten en socialisten. Elk dezer groepen heeft een blad dat wekelijks in onze stad verspreid wordt. Maar de tongersche bevolking, op weinig uitzonderingen na, is katholiek en met hart en ziel verkleefd aan het Geloof en aan de Godsdienstige overleveringen harer voorouders. Zouden er in onze stad 400 personen gevonden worden, die met den Godsdienst niets gemeens willen willen hebben?

Candidaat of gemeenteraadslid zijn, is in 't geheel niet plezierig. Aan den plicht alleen gehoorzamen degenen die eene candidatuur aannemen.

Welk is de leuze onzer tegenstrevers? « Vivent les gueux! » In de XVIe eeuw waren de geuzen vijanden van den Godsdienst. De geuzen der XVIe eeuw waren beter dan die vandaag. Herinnert u de anti-godsdienstige brochuren te Tongeren verspreid; en nochtans, op hunne laatste oogenblikken, ontbieden de meeste liberalen eenen priester aan hun sterfbed!

M. de Burgemeester bespreekt de Godsdienstige vervolging die in Frankrijk woedt. Deze vervolging wordt goedgekeurd door alle liberalen, door al hunne dagbladen.

En de zaak van den Broeder Flamidiaan. Herinnert u hoe dit slachtoffer van den Godsdiensthaat eerloos door den modder werd gesleurd door de gansche liberale pers, zonder uitzondering. En wanneer de onschuld des Broeders zonneklaar bewezen werd, was er geen enkel liberaal blad dat zijne eerlooze lasteringen terug trok.

En nochtans, in tijd van kiezing, kondigen de liberale bladen huichelende artikelen af, waarin zij verklaren niet tegen den Godsdienst te zijn!

Neen, degenen die gelooven, degenen die bidden, kunnen niet stemmen voor de liberalen, die de geboren vijanden van den Godsdienst zijn.

M. de Burgemeester bespreekt vervolgens het liberaal programma. Dit programma is eene oprechte comedie. Wat hebben onze liberalen gedaan? Niets, volstrekt niets, dan belastingen gestemd die zij voor de kiezing niet hebben durven ten uitvoer brengen. Gedurende de 8 jaren die zij op het stadhuis doorbrachten, hebben zij, op bestuurlijk gebied, volstrekt niets geleerd. Zij hebben zeer veel beloofd, maar hoe deze beloften verwezenlijkt, daar er geen geld is?

M. de Burgemeester houdt zich vervolgens bezig met het socialistisch programma, hetwelk de liberalen hebben aangenomen. Een der artikelen van dit zonderling programma vraagt het kosteloos haarsnijden der leerlingen onzer gemeentescholen!

Maar er zijn ook ernstigere zaken in dit programma, dat de socialisten aan de liberalen hebben opgelegd.

De kinderen der werklieden zullen gedwongen zijn goddelooze scholen bij te wonen, terwijl de liberalen zullen voortgaan hunne kinderen toe te vertrouwen aan katholieke onderwijsgestichten.

De liberalen hadden ook beloofd groote publieke feesten in te richten. Wat hebben zij op dit terrein gedaan? Niets, volstrekt niets.

Nieuwe belastingen verwachten onze medeburgers. De uitgaven zullen van jaar tot jaar vermeerderen. Hoe zal men deze steeds groeiende uitgaven betalen? De inkomsten der stad zijn daarvoor onvoldoende.

M. de Burgemeester zegt dat hij nooit nieuwe belastingen heeft willen stemmen. De liberalen zien daar zoo nauw niet op. De vroegere besturen hebben 325,000 franken ontleend, voor dewelke de stad, als jaarlijksche afkortingen, 16,250 fr. moet betalen.

M. Delvoie heeft de inrichting eener waterleiding te Tongeren voorgesteld. M. de Burgemeester zegt dat hij zich nooit tegen dit ontwerp verzet heeft, maar dit werk zal zeer veel geld kosten. Men zal voor 1e Februari, 250.000 franken moeten betalen. De toelage van het gouvernement zal eerst uitbetaald worden als de werken der waterleiding voltrokken zullen zijn.

Gisteren was het schepencollege vereenigd om het verslag op te maken over den toestand en het bestuur der stadszaken. Toen M. de Burgemeester zegde dat sedert 20 jaren te Tongeren geene belastingen werden gestemd, noch opcenten geheven, verklaarde M. Neven dat M. de Burgemeester kiesreklaam maakte. Sedert 1895 hebben de liberalen op het stadhuis bijna niets anders dan kiesreklaam gemaakt.

De schuld der stad bereikt thans 625,000 franken, wat zeer veel is voor eene bevolking van rond de 10,000 zielen. De liberalen hebben de belasting op het inkomen gestemd, maar hoe deze belasting ten uitvoer brengen? De intrest van deze belasting loopt reeds sedert 1e Juli en er is geen centiem in de kas om dezelve te betalen.

De liberalen belooven de gasinrichting, het bouwen van een slachthuis, het aanleggen van riolen. Maar waarmede gaan zij deze werken betalen?

De liberalen willen werklieden benoemen als leden der liefdadigheidsgestichten. Maar, alhoewel de werklieden allen eerbied waardig zijn, zijn zij bekwaam deze bedieningen naar behooren te vervullen?

Zij belooven nog aan de behoeftigen de vrije keus van hunnen geneesheer. Deze kwestie is niet nieuw. Over eenige jaren reeds werd zij besproken en de geneesheeren hebben dit stelsel niet aanvaard.

Neen, de katholieken kunnen niet stemmen voor de liberalen. De opvoeding, het godsdienstig onderwijs onzer kinderen zijn in het spel. Neen, de liberalen mogen de meesters niet zijn op het stadhuis. Groote godsdienstige en stoffelijke belangen hangen af van den uitslag der kiezingen. *(Toejuichingen.)*

M. Delvoie. — Onder godsdienstig oogpunt, is de kiezing van 18 October voorzeker van het grootste gewicht; maar er zijn ook nog andere kwestiën in het spel. Het geldt hier te beslissen of het Bestuur der stad zal toevertrouwd worden aan katholieken of aan liberalen. De liberalen zijn slechte bestuurders: zij houden zich enkel met den kiesstrijd bezig; zij nemen hunne toevlucht tot leugens en lasteringen; zij stellen gemeentebeambten af, en doen kostelijke en onnoodige werken uitvoeren.

Nooit zijn er zoo weinig werken uitgevoerd, als sedert dat de liberalen de meerderheid hebben. De katholieke werklieden krijgen geen werk meer.

M. Delvoie vergelijkt de werken uitgevoerd door de katholieken, toen zij de meerderheid hadden, met die uitgevoerd door de liberalen sedert zij de meesters zijn. Ziehier, onder anderen, eenige werken uitgevoerd door de katholieken: Paveiling der St-Jansstraat; twee putten gemaakt buiten de Luiker- en de Maestrichterpoorten; plaveiing van twee wegen; uitvoering van herstellingswerken aan den weg van Nederheim; werken aan het slachthuis; verbeteringswerken aan de Motten; herstellingswerken aan het stadskiosk; plaveiing nevens O. L. V. Kerk; planting van talrijke boomen; bermaking van den weg naar Bloir.

Te dien opzichte, doet M. Delvoie opmerken, dat de weg aan de brug van den ijzerenweg op twee verschillende wijzen kon aangelegd worden, namelijk, rechts of links der baan van den buurtspoorweg.

Indien men hem langs den linkerkant wilde aanleggen, moest men het land onteigenen van een reingenoot, aan 5 franken de vierkanten meter, hetwelk eene uitgave zou veroorzaakt hebben van 2025 franken.

Langs den rechten kant, integendeel, bood het Landbouw Syndikaat kosteloos zijnen grond aan. Welnu, de liberalen verklaarden het terrein van het Syndikaat niet te willen dat hun kosteloos werd afgestaan. Zij wilden het terrein onteigenen gelegen aan den linker kant, en de stad aldus tot eene uitgave dwingen van 2025 franken.

En zeggen dat men de plaveiing kon maken 't is gelijk langs welken kant, zelfs aan den kant van het Syndikaat waren de kosten van plaveiing kleiner.

Indien wij op dat tijdstip de meerderheid niet gehad hadden, zou de stad genoodzaakt geweest zijn eene uitgave te doen van 2025 franken wegens de onteigening van dit terrein.

Wij hebben vervolgens in 1897 de afgebrande gemeenteschool moeten heropbouwen, de politiehuizen van Luikerpoort herstellen en den weg naar Coninxheim plaveiën.

Dit werk, dat 17000 franken gekost heeft, is door de liberalen op hevige wijze afgekeurd geworden. Nochtans zou het onmogelijk zijn een schooner werk te verrichten. Wij hebben meer subsidiën ontvangen voor de paveiing, dan wij zouden gekregen hebben hebben voor eene herkiezeling, zoodat de paveiing aan de stad niet meer dan eene herkiezeling gekost heeft. Wat meer is, op deze wijze hebben wij het gedeelte der Putstraat kunnen plaveiën, van aan de Jekerstraat tot aan de Steenderpoort. Voor dit alles heeft de stad niet meer dan 10.000 franken moeten betalen. Nog eens, de herkiezeling zou veel meer aan de stad gekost hebben.

Meer dan de helft der werken aan de Koeimarkt gedaan, zijn door de katholieken verricht geworden toen zij de meerderheid bezaten. En nochtans beroemen de liberalen er zich op deze werken geheel en gansch verricht te hebben!

Wat hebben de liberalen verricht sedert zij de meerderheid hebben? Zij hebben op de Vette Varkensmarkt eene pomp doen plaatsen, die 2000 franken gekost heeft. Dit is een onnoodig werk geweest, daar zij geplaatst werd toen de waterleiding reeds gestemd was.

De twee eerste jaren toen zij meester waren, hebben zij eenige werken verricht, want de vorige katholieke regeering had geld in de kas gelaten. Het derde jaar hebben zij veel minder gedaan, en het vierde jaar niets meer.

Wilde men de liberalen gelooven, dan is het aan hen dat de stad de waterleiding te danken heeft.

M. Delvoie maakt het historiek van dit werk. De katholieke gemeenteraad had den Eerw. Heer Boulanger en M. Lhoest, twee geleerde specialisten gelast met de voorbereidende studiën. Deze Heeren hebben zich ter plaatse begeven; hunne taak was moeielijk en op hunne verslagen moest lang gewacht worden.

De liberalen beweren dat er te veel tijd besteed werd voor het daarstellen der waterleiding. En te Hasselt en te St-Truiden hebben deze werken nog veel langer geduurd dan te Tongeren.

Wanneer er een ingenieur moest gekozen worden, wilden de liberalen ten allen prijze M. Peters van kant stellen, die nochtans een kind van Tongeren is, zeer bevoegd in het vak, en dit alleenlijk omdat hij katholiek is. Zij gaven den voorkeur aan een Luikenaar, ofschoon de voorwaarden van dezen veel zwaarder voor de stad waren dan die van M.Peeters.

De liberalen stemden tegen M. Peters. En nochtans, de socialistische gemeenteraad van Herstal heeft M. Peters gelast zijne gasinrichting daar te stellen; de gemeenteraad van Diest eveneens.

Om de drijfkracht te bekomen moest er een molen gekocht worden; de raad kon kiezen tusschen den Motmolen en den molen van Rutte .M. Peters raadde aan den molen van Rutten te koopen; de liberalen wilden den Motmolen koopen, doch daar deze onvoldoende was, moest men nog den St-Jansmolen koopen.

De prijs dezer twee molens was veel meer dan die van den molen van Rutten. Te meer, de gemeente Rutten was geneigd om voor 1/10 tusschen te komen in de onkosten der waterleiding van Tongeren, indien, ten gevolge van den verkoop van den molen van Rutten, het water van Lauw naar Rutten zou kunnen gebracht worden. De molen van Rutten heeft eene kracht die het dubbel is van die van den Molen. Ten gevolge van den aankoop van den Motmolen zal het dagelijks werk, geeischt aan de waterleiding, veel aanzienlijker zijn, en de dienst der exploitatie zal veel moeilijker zijn dan indien men den molen van Rutten gekocht had. Men zal ten minste altijd een werkman meer moeten hebben, hetgeen een jaarlijksche uitgave zal veroorzaken van ten minste duizend franken.

Dan hebben wij de gas. De liberalen hebben het daarstellen gestemd van eene gasinrichting. Maar zulks is geene kleinigheid; de gasinrichting te Tongeren is sedert jaren besproken geworden. Hier nog eens sieren de liberalen zich met de pauwenvederen.

De liberalen hebben ook de welsprekendste bewijzen gegeven van hunne onverdraagzaamheid. Zij hebben, zonder de minste reden, den uitbelter, den betreurden Karel Dessers, afgezet. Indien zij er niet in gelukt zijn M. Achille Bollen af te zetten, die den dienst der stadshorlogie verricht op eene onberispelijke wijze en tot voldoening van iedereen, is zulks alleenlijk te danken aan de houding van onzen Eerw. Heer Deken, die verklaard heeft meester te willen zijn in de kerk, en dat hij enkel den toegang tot den toren verleende aan degenen die hem behagen.

Dikwijls hebben de liberalen verklaard dat zij al de bedieningen der stad zouden verleenen bij middel van wedstrijden.

Onlangs had een wedstrijd plaats voor het begeven eener plaats van leeraar in de Teekenschool. De liberalen hebben dengenen niet benoemd die het eerste was in dezen wedstrijd maar wel degene die het laatste was.

M. Delvoie eindigt zeggende dat hij hoopt dat wij met veertien dagen het einde van het liberalismus in onze stad zullen zien. De Godsdienstige kwestie overheerscht deze kiezing. Onze katholieke medeburgers zullen hunnen plicht weten te doen en eene katholieke meerderheid naar het stadhuis zenden. *(Toejuichingen.)*

M. Deckers. — Het is reeds te laat opdat ik u nog langer kome bezighouden. Ik zal in den loop der week of zondag aanstaande het woord tot u richten. Voor het oogenblik wil ik u slechts een woord zeggen: De liberalen willen de kinderen der gemeentescholen kosteloos het haar snijden. Ik stel voor de liberalen zonder zeep te scheren op 18 October aanstaande. *(Toejuichingen.)*

Na eenige woorden van M. Jos. Delvoie, die al de toehoorders aanzet propaganda ten voordeele van de katholieke lijst te maken, en al de kiezers levendig aanraadt to stemmen bovenaan de katholieke lijst, in een enkelen trek van 't potlood, gaat de vergadering uiteen te midden der grootste geestdrift, en vast besloten de katholieke candidaturen te doen zegepralen in de kiezing van 18 October aanstaande.

GEMEENTERAAD

der stad Tongeren.

Zitting van maandag 5 October 1903.

Tegenwoordig: MM. Meyers, burgemeester, Delvoie en Neven, schepenen, Schaetzen, Deckers, Jacques, Modave, Vanden Bosch en Voncken, leden.

Na goedkeuring van het proces-verbaal der vorige zitting, zegt M. de Burgemeester dat hij een goed nieuws aan den raad mede te deelen heeft. M. de Minister van IJzerenwegen komt te laten weten dat hij de toelating verleent tot de verlenging van den buurtspoorweg van Luik-Wihogne tot Tongeren.

Er wordt aan den raad kennis gegeven eener petitie van vischhandelaars der stad, die vragen om beschermd te worden tegen de concurrentie die hun gedaan wordt door Hollandsche kooplieden die in onze stad visch, citroenen, oranjeappelen, enz. komen verkoopen.

Inwoners van het Plein, der Kielenstraat, der Ridderstraat, der Sint-Sacramentstraat en van buiten Kruispoort, vragen het plaatsen van fonteintjes en de herplaatsing van eenige dezer.

Deze aanvragen zullen aan den Heer Ingenieur Peters medegedeeld worden.

De genaamde Hustin, op het Broeck wonende, vraagt aan de stad eene vergoeding van dertig franken, wegens schade aan zijne woning veroorzaakt door het omvallen van eenen boom tijdens den laatsten storm.

Toen men de buizen der waterleiding legde, werden de wortelen der boomen van het Broeck grootendeels doorgekapt, hetgeen hunnen val vergemakkelijkt heeft bij den laatsten storm.

M. de Burgemeester denkt dat de stad moet tusschenkomen. — De raad deelt deze zienswijze.

De raad gaat over tot de dagorde:

1e *Verslag over het bestuur en den toestand der stadszaken, in uitvoering van art. 70 der gemeentewet.*

M. de Burgemeester geeft lezing van dit verslag.

Op 31 December laatstleden, bestond de bevolking der stad uit 9616 inwoners; in 1902 waren er 269 geboortens, 161 sterfgevallen en 52 huwelijken.

De hulpmiddelen der stad zijn te nauwernood voldoende om de gewone uitgaven te dekken, waaruit volgt dat men de stad moet besturen met de grootste spaarzaamheid.

De vorige besturen hebben leeningen aangegaan die een totaal bereiken van 325,000 franken. De intresten, afkortingen inbegrepen, die de stad uit dien hoofde jaarlijks moet betalen, bereiken eene som van 16,250 franken. Deze verschillende leeningen zullen enkel afgelost zijn in 1928, 1934, 1938 en 1940. Te meer, de stad moet jaarlijksche renten betalen, die beloopen tot een totaal van 1542 franken.

Om deze gewone uitgaven te dekken, beschikt de stad over het gemeentefonds van 1860, het nieuw gemeentefonds van 1889, de gemeentebelastingen en de opbrengst der standrechten op de fooren en markten.

In de zitting van den gemeenteraad van 10 September 1902, werd eene leening gestemd van 250,000 franken om de onkosten der waterleiding te kunnen betalen.

Deze leening zal binnen kort moeten verhoogd worden met eene som van 50,000 franken, wegens onvoorziene werken en wegens uitbreiding gegeven aan het oorspronkelijk ontwerp.

De Staat betaalt de verleende subsidiën enkel uit als de werken voltrokken zijn en volgens de opbrengsten der begrootingen. De stad moet dus de noodige gelden voorschieten en zal slechts later de toelagen van den Staat ontvangen. De stad zal, bij middel van belastingen, zich nieuwe hulpmiddelen moeten verschaffen.

In 1902 werd eene belasting van 13,000 franken gestemd. Zij werd niet geheven omdat de werken der waterleiding niet voltrokken waren. Thans, is deze stemming van den raad vernietigd, omdat zij niet hernieuwd werd.

Gedurende langen tijd, zullen de stadsfinantiën beladen zijn met eene belasting van 300.000 franken. De stad is dus 300,000 franken verschuldigd, en deze som zal in het vervolg nog vermeerderen.

Om de begrooting op te maken, zullen er nieuwe belastingen noodig zijn. Deze begrooting zal met een tekort sluiten. Het is enkel wanneer men de rekening van 1903 zal opmaken, dat men ingelicht zal zijn. Jaren lang zal de waterleiding hare onkosten niet dekken. Men zal in de begrooting eene som moeten schrijven voor het onderhoud der waterleiding, voor den dienst der besproeiing en voor de inrichting van eenen reddingsdienst in geval van brand.

De stad zal verschillende plaveiingen moeten laten verrichten; de *trottoirs* der Maestrichterstraat moeten hersteld worden; de onmiddelijke vergrooting van het Kerkhof is noodzakelijk; hieruit zal eene uitgave voortspruiten van 40,000 franken. Het liberaal kiesprogramma vraagt het bouwen van een nieuw slachthuis, en verbiedt het slachten van varkens ten huize der bijzonderen. Dit alles zal aanleiding geven tot nieuwe belastingen.

Dan blijven er nog over: de vergrooting der gemeenteschool, de verbetering der inrichtingen in de teekenschool, het daarstellen der gas- of electriciteitsverlichting, werken noodig om het wegloopen der wateren te vergemakkelijken, het maken van zekere riolen. Dit alles is zeer schoon, maar ook zeer duur, en zal aanleiding geven tot belangrijke leeningen en nieuwe belastingen.

Een wijs bestuur moet dit alles voorzien. Het is om deze reden dat art. 70 der gemeentewet aan de gemeentebesturen voorschrijft jaarlijks een verslag op te maken over het bestuur en den toestand der stadszaken.

2e *Toestand der stadskas. — Proces verbaal.* — Goedgekeurd.

3e *Gemeentebelastingen ten einde de intresten te betalen der leening van 250,000 franken.*

M. de Burgemeester. — Is er iemand die het woord vraagt over deze kwestie?

Niemand antwoordt.

M. de Burgemeester. — Daar er niemand het woord vraagt, besluit ik er uit dat wij voor het oogenblik geene belastingen moeten stemmen, en ik geloof dat het nutteloos is de kwestie op het oogenblik te bespreken. Ik heb gemeend in mijn verslag te moeten zetten, dat men moet weten met welke middelen de stad de leening zal betalen.

M. Neven. — Ik begrijp de woorden niet van M. den Burgemeester, wanneer deze zegt dat het niet noodig is belastingen te stemmen. Twee voorstellen zijn er gedaan: het eerste bestaat in het verheffen der opcenten; het tweede heeft eene belasting op het inkomen. Er moet eene oplossing komen, want het is heden dat wij de begrooting moeten bespreken.

M. de Burgemeester. — Om de begrooting te bespreken, moet men weten wat men er zal inschrijven om de intresten der leening te betalen. Nooit hebben wij eene begrooting besproken op dit tijdstip. Verleden jaar, M. Neven, hebt gij eene begrooting opgesteld; ik heb u gevraagd waarmede gij den intrest gingt betalen die zou loopen van af 1e Juli. Gij hebt geantwoord: Wij zullen deze hulpmiddelen nemen op de gewone inkomsten. Men kan zulks altijd doen, maar in dat geval moet men eene buitengewone begrooting opmaken. De rekening van 1903 zal met een tekort sluiten. Waarmede zult gij de 6500 franken intrest betalen? Men heeft 6500 franken genomen op de gewone inkomsten: zulks is geen bestuur meer, dat is ontreddering.

Gij hebt de meerderheid; in 1901, hebt gij eene belasting op het inkomen gestemd, belasting die gij tot heden toe niet noodig hebt gehad. Thans hebt gij ze noodig, en gij stemt niets. Zoekt geene uitvluchten en zegt niet: « Stemt gij ze zelf. » Gij moest zulks doen, toen gij met zes partijgangers waart in den raad. Het stemmen eener belasting op het inkomen is eene hersenschim.

M. Schaetzen. — Nooit heb ik eene begrooting zien bespreken voor de kiezingen. Ik stel voor deze kwestie tot na veertien dagen te verschuiven.

M. de Burgemeester. — Gij durft uw ontwerp niet in toepassing brengen. Wat mij betreft, ik zal uwe belasting op het inkomen niet stemmen, omdat zij slecht is opgesteld; het zijn enkel woorden. Gelijk uw ontwerp thans is opgesteld, is het slecht; het geeft aanleiding tot bedrog, tot willekeur. De inrichting ervan is zoo moeilijk dat op zes maanden tijd men niet gedaan zou hebben met uitspraak te doen over de reclamatiën, die zich in massa zullen voordoen.

Indien ik eens het bestuur verlaat, zou ik verlangen te kunnen zeggen dat ik niet medegeholpen heb aan het heffen dezer belasting die slecht is. Later zal men moeten beslissen wat er te doen valt.

M. Neven. — Ik heb volle vertrouwen in de wijze waarmede de begrooting van 1903 zal sluiten. M. de Burgemeester is pessimist. Indien wij de waterleiding niet gestemd hadden, zouden wij niet verplicht geweest zijn tot belastingen onze toevlucht te nemen. De waterleiding werd door onze medeburgers gevraagd; de raad heeft ze gestemd; M. de Burgemeester insgelijks. De eerste stemming nopens dit ontwerp dagteekent van het jaar 1896. M. Lhoest heeft een verslag opgemaakt; het heeft 500 fr. gekost. M. Peters heeft vervolgens een voorontwerp gemaakt, dat goedgekeurd werd door den gemeenteraad. Vervolgens had een begin van uitvoering der werken plaats: Onderzoek van commodo en incommodo, vragen tot onteigening. Op zekeren dag heeft M. de Burgemeester zich afgescheiden van zijne collegas en zich onthouden. In de laatste zitting heeft hij de verlenging der waterleiding gestemd. In het begin vindt M. de Burgemeester het voorstel goed maar hij ontvlucht wanneer er moet betaald worden. Men moet de verantwoordelijkheid van eenen toestand durven op zich nemen.

Men moest geld hebben; bij het stemmen der leening, onthoudt zich M. de Burgemeester. In 1901, na eene bespreking in den raad, werden de belastingen gestemd voor een jaar; zij werden niet geheven, omdat zij niet noodig waren.

M. Delvoie. — Zij zouden zeer wel van pas gekomen zijn om de vergrooting van het Kerkhof te betalen, een werk dat hoogdringend is.

M. Neven. — Gij moest zulks voorstellen in 1901. In 1903 zijn de werken in aanbesteding gebracht. Eene leening werd gedaan, een gedeelte ervan is ontvangen geworden. In 1903, moesten wij 5160 franken hebben, en niet 12,000 franken, deze 5160 franken zijn genomen geworden op de gewone inkomsten. De belastingbetalers hebben niets betaald in 1903. Ik vrees de aanstaande rekening niet die, volgens M. den Burgemeester, met een tekort zou sluiten.

M. de Burgemeester, zoo gaat M. Neven voort, stelt voor de oplossing der kwestie uit te stellen tot na de kiezingen. Het zij zoo. Wij zijn vijf tegen vijf in den raad.

Eene laatste opmerking alvorens te eindigen. Er is dikwijls gezegd en herhaald geworden dat al de vorige leeningen gestemd zijn geworden door liberale besturen. Welnu, er zijn er die door katholieke besturen gestemd werden.

M. de Burgemeester. — Al deze leeningen zijn gestemd geworden in den tijd dat de liberalen de meerderheid hadden in de schepencollegen, M. Neven zegt dat men veel gesproken heeft over de vroegere leeningen. Wanneer ik in 1876 in den raad gekomen ben, was ik met mijne vrienden ten akkoord om te zeggen dat deze vier leeningen de stad in eenen slechten toestand hadden gebracht.

Waartoe werden deze 325,000 fr. gebruikt? Om vroegere schulden te betalen. Enkel de laatste leening, in 1874 aangegaan, heeft gediend om een openbaar werk te verrichten, namelijk: de vergrooting der Vette Varkensmarkt. Te dien tijde deed men wat gij heden doet, doch in tegenovergestelden zin: men gebruikte de leeningen om de gewone uitgaven te dekken.

Gij hebt den St-Jansmolen doen koopen; ik heb er tegen gestemd omdat er geen geld was. Toen hebt gij gezegeld papier aan den raad gezonden.

Wanneer M. Delvoie de oprichting eener waterleiding voorstelde, verzette ik mij tegen dit werk; ik denk dat eene kleine stad zich moet tevreden stellen met kleine werken. Ik had gehoopt het gemeentebestuur te kunnen verlaten zonder mijne medeburgers tot nieuwe belastingen te dwingen. Heden moet men belastingen stemmen.

De waterleiding, het gas, de riolen zijn zeer schoone, maar ook dure zaken. Welhaast zal de schuld der stad een millioen bereiken. Later, ben ik het voorstel mijner vrienden toegetreden, om eene waterleiding daar te stellen, en ik heb ook in dezen zin gestemd.

In 1901, hebt gij de belasting op het inkomen gestemd. Wanneer uw voorstel van belasting terug voor den raad zal komen, zal ik hetzelve bestrijden. Ik zal hetzelve afbreken met argumenten die ik ontleen aan M. Rouvier, M. De Mot en anderen.

Ik ben niet pessimist, maar ik ken de noodwendigheden en de hulpmiddelen der stad; deze moest ernstig bestierd worden.

Gij hebt uwe belasting op het inkomen niet opnieuw gestemd, ofschoon gij de meerderheid in den raad hadt.

Gij zult geene gasinrichting daarstellen, zonder nieuwe belastingen te heffen. Uw feestkomiteit heeft niets nieuws ingericht: niettemin heb ik de toelagen gestemd.

De vergrooting van het Kerkhof is dringend noodig; terugstootende feiten doen er zich voor. Wij kunnen deze vergrootingswerken niet laten verrichten door onze opvolgers.

M. Delvoie. — M. Neven heeft mij verweten geen krediet gevraagd te hebben, tot vergrooting van het Kerkhof, na de terugstootende feiten die er hebben plaats gehad. Ik had gemeend dat de meerderheid dit krediet ging voorstellen. Wanneer de begrooting van 1903 opgemaakt werd, herhaalde ik de walgelijke feiten die zich op het Kerkhof voordeden, en men heeft het krediet in kwestie geweigerd.

M. Voncken. — Men ziet wel dat wij ons in een woelig tijdperk van kiezing bevinden. M. de Burgemeester heeft van vele zaken gesproken; hij herhaalde de onsamenhangende redevoering die hij in de laatste zitting heeft uitgesproken. Welk is het nut dezer bespreking? Wilt gij de verdaging voorgesteld door M. Schaetzen?

M. de Burgemeester heeft gesproken van belasting op het inkomen en van grondbelasting. Hij heeft zich beroepen op het gezag der Heeren Rouvier en De Mot. De grondbelasting treft de goederen, reeds belast boven hunne waarde. Te Hasselt, waar de belasting op het inkomen bestaat hebben zich slechts 7 reclamatiën voorgedaan op het totaal der belaste personen.

In 1901, hebben wij eene leening gestemd, omdat wij meenden dat wij dat jaar belastingen zouden noodig hebben.

Wij zullen niet van ontwerp veranderen, maar wij stellen niet voor het vandaag te stemmen, omdat wij ons slechts met vier leden in den raad bevinden, ofwel gij zoudt moeten met ons mede stemmen.

Waartoe leidt deze bespreking? Het voorstel van M. Schaetzen is het beste; men moet de kwestie uitstellen tot na veertien dagen.

M. de Burgemeester. — Er blijft mij nog over eene kleine opmerking te maken. Gij zegt dat de grondbelasting onrechtvaardig is, omdat zij geene rekening houdt der lasten die op de goederen drukken, die de belasting treft. Maar, denkt gij dat onder het stelsel der belasting op het inkomen, de lieden u hunne schulden zullen komen bekend maken. Denkt gij dat, van den anderen kant men u zal komen verklaren hoeveel aktiën en obligatiën men bezit?

Dit alles zal ik bespreken, wanneer deze kwestie opnieuw zal voorkomen.

Het voorstel van M. Schaetzen: verdaging tot binnen veertien dagen, wordt aangenomen.

4e *Waterleiding. — Betaling der 2/3 van den prijs der aanbesteding.*

M. de Burgemeester legt uit dat de 2/3 van den prijs der aanbesteding, te weten 104,000 en eenige franken, betaald zijn geweest. Nu moeten wij de helft betalen. Er blijft nog 67,700 franken der 250,000 franken, die door de stad ontleend werden. Er blijven nog belangrijke sommen te betalen. Wij moeten eene beraadslaging nemen ten einde aan het gemeentekrediet te vragen ons eene som van 60.000 fr. voor te schieten.

M. Neven. — Ik stel voor den heer Minister te gaan vinden ten einde de betalingen te bespoedigen. Indien wij deze poging niet aanwenden, zullen wij eerst later betaald worden.

M. de Burgemeester. — Wij zullen te samen gaan.

M. Neven. — Het is eene voorloopige leening die moet gedaan worden. Men zou kunnen doen wat men gedaan heeft tijdens het aanleggen van den weg naar Coninxheim: zich wenden tot eenen bijzondere om geld voorgeschoten te krijgen.

M. de Burgemeester. — Het stelsel dat gij aanraadt is slecht.

M. Neven. — Ik stel voor eene beraadslaging te stemmen, ingevolge dewelke wij vragen voorloopig eene som van 60,000 franken te ontleenen, die wij zouden terug betalen als wij de subsidiën ontvangen.

5e *Waterleiding. — Abonnement.*

Daar de raad het verslag van den heer Peters niet in handen heeft, wordt dit punt tot eene volgende zitting verschoven.

6e *Gemeenterekening van 1902.*

De raad keurt deze rekening goed die sluit met een overschot van 1200 fr.

7e *Openbare onderstand. — Wet van 27 november 1901. — Gemeentefonds. — Verdeeling voor 1904.*

Tot eene volgende zitting verschoven: de antwoorden der twee belanghebbende besturen zijn den raad nog niet toegekomen.

8e *Slachthuis. — Slachtrechten. — Tariefreglement.*

De raad stemt, voor een nieuw termijn van vijf jaren, het behoud van het slachtrecht.

9e *Weldadigheidsbureel. — Rekening van 1902.* Goedgekeurd.

10e *Maatschappij van hoenderteelt. — Vraag om subsidie.*

De Limburgsche Afdeeling der Maatschappij van Hoenderteelt vraagt 1e Te mogen beschikken over de lokalen der Gemeenteschool op zondag en maandag van Vastenavond, ten einde er eenen Wedstrijd-Tentoonstelling in te richten; 2e De toelage van 500 fr. die door den raad verleend werd aan den « Cercle équestre » om paardenloopen in te richten, die niet hebben plaats gehad.

De raad staat deze twee vragen toe.

12e *Plaatsvervangende onderwijzers. — Vergoeding. — Vaststelling.*

De vergoeding wordt vastgesteld gelijkvormig de wet.

12e *Verkoop van boomen, omgewaaid tijdens den storm. — Proces verbaal.*

Goedgekeurd.

13e *Telefoon.*

M. Schaetzen vraagt of de stad niet 5 of 6 abonnementen zou kunnen nemen aan den telefoon, en dezelve ter beschikking stellen van het publiek.

M. de Burgemeester stelt voor nadere inlichtingen te vragen. — Goedgekeurd.

14e *Kosteloos lager onderwijs 1902-1903. — Verdeeling der tusschenkomst van het Weldadigheidsbureel.*

De verdeeling, zooals zij is voorgesteld, wordt goedgekeurd.

15e *Burgerlijke Godshuizen. — Prijs van den dag onderhoud der behoeftige zieken en krankzinnigen.*

De prijs per dag onderhoud wordt vastgesteld: In het Gasthuis, 1 fr. — In het hospitaal, 1.68 fr.

Voor de vreemdelingen, inwoners van gemeentens boven de 5,000 zielen, fr. 1,75; voor deze der gemeenten van minder dan 5,000 zielen, 1, 40.

M. Delvoie. — Men heeft het aannemen in het hospitaal beknibbeld van personen vreemd aan de stad, die groote kwetsuren bekomen hebben, die men op de dorpen niet kan verzorgen.

Deze beknibbelingen zijn niet gegrond. Het aannemen dezer personen kan het binnenkomen van inwoners der stad niet beletten. Het onderhoud dezer vreemde personen in het hospitaal is vastgesteld op fr. 2.50 ten voordeele van het gesticht, en de personen in kwestie worden er op het beste verzorgd.

NIEUWS
uit de stad en de provincie.

Paardenmarkt te Tongeren *DONDERDAG 15 OCTOBER.*

Op de markt van Tongeren van donderdag waren te koop gesteld: 230 koeien en kalveren, 258 vette varkens, en 1466 magere varkens.

Gemeenteraad van Tongeren. Morgen zondag, 11 October, om 11 1/2 ure voormiddag, zitting.

APOTHEEK. — ZONDAGRUST.
Zondag zal de apotheek van

M. HUYDTS

alleen openblijven, van 12 uren 's middags tot 12 uren 's nachts, voor de dringende noodwendigheden.

Bij den *POSTRIJDER* van heden behoort een **BIJVOEGSEL.**

Freeren. — Gemeentekiezingen. — Twee volledige lijsten zijn in tegenwoordigheid.

De lijst die bij de trekking Nr 1 bekomen heeft, bevat de namen van MM. Bellefontaine Jean, uitgaande lid, Libon Louis, nieuwe candidaat, Nulens Jean, nieuwe candidaat en Voesen Pierre, uitgaande lid.

De lijst die bij de trekking Nr 2 bekomen heeft bevat de namen van MM. Bellefontaine Lambert, nieuwe candidaat, De Brus Lambert, nieuwe candidaat, Hamoir Arthur, nieuwe candidaat en Streel Félix, burgemeester, uitgaande lid.

Maandag 12 Oktober, zal Mgr de Bisschop de kerk wijden van Lanaye en den 13 Oktober, vormen te Maeseyck.

GEESTELIJKE BENOEMINGEN.

De Eerw. heer J. Jehaes, kapelaan van Reckheim, is als zoodanig benoemd te Wellen.

Examens.

M. René Van Ormelingen heeft *met onderscheiding* het 3e examen van het Hoogere Licenciaat in Handels- en Consulaire Wetenschappen afgelegd.

Officieele akten.

De burgerlijke decoratie, medalie van 1e klas, is toegekend aan M. Rasier (A.) veldwachter der gemeente Vliermael.

Sterfgevallen.

Gisteren heeft in O. L. V. Kerk, te midden van eenen grooten toeloop, de plechtige lijkdienst plaats gehad van M. Felix-Daniel GUFFENS, weduwenr van dame Maria-Theresia DECKERS, geboren te Fresin en overleden te Tongeren in den ouderdom van 77 jaren, bediend met de Genademiddelen van Onze Moeder de Heilige Kerk.

De betreurde afgestorvene laat de herinnering van eenen voorbeeldigen christenen, van eenen uitmuntenden vader, van eenen trouwen en dienstvaardigen vriend.

In zijn leven heeft hij het goede betracht; zijne nagedachtenis zal in zegening blijven.

— † —

Wij vernemen het afsterven van Mejufvrouw Flavie PAQUE, geboren te Sluizen-op-Jeker en den 8 October te Bockryck overleden, in den ouderdom van 28 jaren, bediend met de laatste HH. Sacramenten.

De jeugdige en betreurde afgestorvene was eene uitmuntende christene, met een gulden hart begaafd en steeds gereed de armen en de noodlijdenden ter hulp te komen.

Ook was zij geacht en bemind van al degenen die haar kenden.

De plechtige lijkdienst heeft dezen morgend, in de parochiale kerk van Mall-op-Jeker plaats gehad.

Veel volk was er tegenwoordig.

BURGERLIJKE STAND van TONGEREN
Van den 3e tot den 10 October 1903.

Geboorten 2. — Jongens 1. — Meisjes 1.

Huwelijken 2. —

Toussaint-Louis Claes, gémployeerde, geboren te Ans, en Mathilde-Elisa Schillings, zonder ber.

Lambert-Joseph Vanharen, schoenmaker, en Marie-Catherine Deroulon, dienstmeid.

Sterften 2. — Mannelijke 1. Vrouwelijke 1.

Felix-Daniël Guffens, schoenmaker, weduwnaar van Maria-Theresia Dekkers, 77 jaren, geboren te Fresin.

Anne-Marguerite Hanben, dienstmeid, ongehuwd, 72 jaren.

HUWELIJKSAANKONDIGINGEN 3.

Alphonse Frederix, meubelmaker, en Maria-Philomene-Elisabeth Wouters, dienstmeid, woonachtig te Hasselt.

Joseph Leopold Smets, landbouwer, en Anna-Maria-Gertrude Louwerix, landbouwster.

Henri-Armand-Leopold Vanderbeek, pasteibakker, en Marie-Catherine-Henriette Sauveurs, zonder beroep.

Bij gebrek aan plaats zijn wij genoodzaakt verscheidene artikels tot een aanstaande nummer te verschuiven.

—o— Aan de zwakke, bleeke, uitgeputte, bloedgebrek lijdende lezers, raadt men het gebruik aan der Pil van Dr Raphaël, die in de goede apotheken verkocht wordt aan 1 fr. 75.

Studie van den notaris Joseph SCHAETZEN te Tongeren.

Openbare Verkoop
VAN EEN HUIS
te Tongeren

Dinsdag 20 October 1903, om 2 uren namiddag, ter herberge van M. Papy, in den Allée Verte te Tongeren, zal de notaris Joseph SCHAETZEN openbaarlijk verkoopen:

Gemeente Tongeren.

Een **huis** met stallen en aanhoorigheden, genaamd « **Rosemarijn** », gelegen in de Hasseltsche straat, reinende Mme Denis, MM. Rubens, Rogister en Morin.

Los en vrij van lasten.

Groot gemak van betaling.

Voor verdere inlichtingen zich te begeven ter studie van genoemden notaris Joseph SCHAETZEN.

Kantoor van den notaris Fernand DELVIGNE te Tongeren.

Openbare verkoop
van een HUISGOED
EN AKKERLANDEN
gelegen te Tongeren.

De notaris DELVIGNE van Tongeren zal op Maandag 26 October 1903, om 2 uren namiddag, ter herberge van den heer *Jean Langenaken*, Graanmarkt te Tongeren, openbaarlijk verkoopen:

Gemeente Tongeren.

1° Een huis met akkerland, groot 24 aren 60 centiaren (5 r. 16 1/2 kl.), gelegen ter plaats genaamd « Savelberg », sectie A, nummers 9A en 9A/2, palende aan den steenweg van Hasselt naar Tongeren, de heeren Ridders Schaetzen en Hubert Huveners de erfgenamen.

2° Een land groot 21 aren 40 cent. (5 r. 01 kl.), gelegen ter plaatse genaamd « De Locht », sectie A. nummer 634A, palende aan de Hoolstraat, Joseph Thielen-Voué en kinderen en Jan Beets-Fox.

3° En een akkerland groot 54 aren 92 centiaren (13 r.), gelegen ter plaatse genaamd « de IJzere baan », sectie A, nummer 467, palende aan de HH. F. Erberich-Logtman, Alphonse Slegers, Joannes Rubens-Moens, de kinderen Felix Nicolaers en de straat.

N. B. — Op verzoek der liefhebbers, zal beschreven parceel nummer 3 in verscheidene loten verkocht worden.

Om verdere inlichtingen wende men zich ten kantore van genoemden notaris DELVIGNE.

Kantoor van den notaris Victor LYSENS
Moorenstraat nr 8, te Tongeren.

OM UIT ONVERDEELDHEID TE GERAKEN.

Openbare verkoop
van
DRIE SCHOONE NIEUWGEBOUWDE
HUIZEN
TE TONGEREN.

De notaris Victor LYSENS zal op Dinsdag 27 October 1903, om 2 uren 's namiddags, ter herberge van den heer *Alphonse Papy*, « Allée Verte », te Tongeren, openbaar te koop stellen:

Gemeente Tongeren.

1° Een Commerciehuis met aanhoorigheden, groot 72 centiaren, gelegen ter plaatse « het Vrijthof », bekend op het kadaster sectie C, nr 1065B; bewoond door den heer Cuylits.

2° Een groot Commerciehuis met aanhoorigheden, groot 1 aar 65 cent., gelegen ter plaatse « hoek van het Vrijthof en der Piekelpoelstraat, » bekend op het kadaster sectie C, nr 1065C; bewoond door den heer Théophile Rosmeulen.

3° Een Rentenierhuis met aanhoorigheden, groot 1 aar 35 cent., gelegen ter plaatse « Piekelpoelstraat, » bekend op het kadaster sectie C, nr 1065D; bewoond door den heer Stordeur.

Reinende het geheel M. Devens-Horsmans, het Vrythof en de Piekelpoelstraat.

Dit goed door zijne inrichting kan in parceelen of in massa te koop gesteld worden en is ook gunstig door zijne goede ligging tot het oprichten van een groot commerciehuis of een hotel-restaurant

Groot gemak van betaling.

Voor inlichtingen, zich te begeven ter studie van genoemden notaris.

Kantoor van den notaris PINNOY te Borgloon

Openbare verkoop
VAN GOEDEREN

Woensdag 14 October 1903, om 10 uren 's morgens, te Borgloon op het Vredegerecht, op verzoek der familie Aerts-Bellefroid, zal de notaris PINNOY publiek ten koop stellen:

14 perceelen land, boomgaard, weide en beemd, onder Borgloon, Bommershoven, Cuttecoven, Herten, Houppertingen en Wellen.

Verkoop
VAN GOEDEREN
te Borgloon.

Woensdag 14 October 1903, om 11 uren 's morgens, te Borgloon, ter herberge van *Willem Vanstralen-Poncelet*, zal de notaris PINNOY publiek te koop stellen de volgende goederen onder Borgloon gelegen:

Land van 8 aren 25 centiaren in Boshovenveld.